

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Δ' ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Οι Έλληνες και το Halloween (Χαλοουίν)

Το παρακάτω άρθρο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Μακεδονία» στις 31/10/2021 (ανακτήθηκε 9/9/2022) και διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

Τα σουπερμάρκετ γέμισαν με ζαχαρωτά, τούρτες, πατάτες τηγανητές σε σχήμα φαντασμάτων και κολοκύθες. Η μεγάλη νύχτα του Halloween έφτασε και οι Έλληνες για μία ακόμη χρονιά ετοιμάζονται να γιορτάσουν ένα ξένο έθιμο με χρώμα... πορτοκαλί!

Το Halloween, η πιο αγαπημένη γιορτή του δυτικού κόσμου και κυρίως των Αμερικανών, γιορτάζεται τη νύχτα της 31ης Οκτωβρίου. Τη νύχτα αυτή τα μικρά παιδιά μεταμφιέζονται σε κάτι «τρομακτικό» και επισκέπτονται σπίτια μαζεύοντας πολλά γλυκά, κάνοντας τη γνωστή ερώτηση: «φάρσα ή κέρασμα».

Η γιορτή αυτή μοιάζει με τις ελληνικές Απόκριες, όμως διαφέρει πολύ από αυτές. Είναι συνέχεια μιας αρχαίας γιορτής που συμβόλιζε την αρχή του χειμώνα. Με το πέρασμα των αιώνων η γιορτή μετατράπηκε σε μέρα μεταμφιέσεων, με παρελάσεις και κέρασματα γλυκών σε παιδιά και ενήλικες.

Η συγκεκριμένη γιορτή τα τελευταία χρόνια έχει μπει για τα καλά στη ζωή των Ελλήνων, αποδεικνύοντας ότι τα ξένα έθιμα μπορούν να μπουκν και στη δική μας ζωή.

A3. Με ποιους τρόπους τα παιδιά γιορτάζουν το Halloween και τις Απόκριες; Να γράψεις τις σκέψεις σου σε ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σου (200 λέξεις).

Μονάδες 25

Β. Λογοτεχνικό κείμενο

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ (1946-)

[Αποκριάτικη ιστορία]

Το παρακάτω διασκευασμένο κείμενο προέρχεται από το Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Ε' και ΣΤ' Δημοτικού με τίτλο «Με λογισμό και μ' όνειρο». Σε αυτό ο Δαμιανός καταγράφει στο ημερολόγιο του εμπειρίες από τη σχολική και την οικογενειακή του ζωή.

Και, τέλος, μια ακόμα παράδοση που έχουμε στην οικογένεια είναι, τις Απόκριες, να φοράμε η Ασπασία κι εγώ τις φορεσιές που ο μπαμπάς φορούσε όταν ήταν παιδί.

Γενικά, φαίνεται πως ο μπαμπάς ήταν πολύ ήσυχο παιδί. Όλα του τα παιχνίδια έχουν σωθεί και όλες οι αποκριάτικες στολές του διατηρούνται ολοκαίνουργιες.

Η στολή του μάγειρα, που την φορέσαμε η Ασπασία κι εγώ όταν ήμαστε τριών και τεσσάρων χρονών. Όταν γίναμε πέντε κι έξι χρονών, φορέσαμε τη στολή του πιερότου¹, και κλαίγαμε κάθε φορά που μας τη βάζανε, γιατί έχει πάνω της κάτι κουδουνάκια που μας έκαναν να ντρεπόμαστε. Αλλά ο μπαμπάς είπε πως κι αυτός έκλαιγε, γιατί και σε αυτόν δεν άρεσαν τα κουδουνάκια.

Άρα η στολή του πιερότου με το κλάμα πάνε μαζί. Έπειτα, στα επτά και τα οχτώ μας χρόνια, είχαμε τη στολή του καουμπού. Αυτή εμένα με ενθουσίαζε, αλλά, από ό,τι θυμάμαι, η Ασπασία δεν την ήθελε καθόλου. Προτιμούσε τη στολή μιας νεράιδας, που όμως δεν της την πήρανε για να μη χαλάσει η παράδοση.

Στα εννιά και δέκα μας χρόνια σειρά έχει ο ιππότης. Από εκεί και πέρα η παράδοση σταματά. Τώρα η Ασπασία, αν αποφασίσει να ντυθεί, μπορεί να βάλει ό,τι στολή θέλει. Από του χρόνου θα μπορώ κι εγώ. Αυτή τη χρονιά όμως πρέπει να δεχτώ την παράδοση του ιππότη.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα και να γράψεις ένα κείμενο έως 150 λέξεις.

1. Ποιες αποκριάτικες στολές φορούν τα παιδιά στο κείμενο και ποιες σκέψεις κάνουν γι' αυτές;

ή

2. Εσύ ποια αποκριάτικη στολή θα επέλεγες να φορέσεις και γιατί; Να γράψεις τις σκέψεις σου σε μια σελίδα ημερολογίου.

Μονάδες 25

¹ στολή του πιερότου = ο πιερότος συνήθως παρουσιάζεται χωρίς μάσκα, με λευκό πρόσωπο, λευκή μπλούζα με μεγάλα κουμπιά, φαρδύ λευκό παντελόνι και καπέλο ή μαύρο σκούφο.